

Uloga roditeljskog stila odgoja na razvoj anksioznosti u ranoj odrasloj dobi

Sandra Jovanović Miljko, Lana Grbeša, Iskra Vučina i Leonardo Miljko

Dom zdravlja Mostar, ZZJZFBiH, CKM Mostar

Sudjelovanje na konferenciji omogućio Projekt mentalnog zdravlja u BiH

Uvod

Istraživanja specifičnih oblika roditeljskoga ponašanja i odgojnih postupaka utvrdila su dvije temeljne dimenzije roditeljstva – emocionalnost i kontrolu.

Konzistentan rezultat dobiven u dosadašnjim istraživanjima pokazuje da su internalizirani i eksternalizirani poremećaji značajno povezani s negativnim aspektima interakcije roditelja i djeteta, posebice odbacivanjem i kontrolom od strane roditelja.

Cilj ovog istraživanja bio je istražiti na koji način neadekvatni stilovi roditeljskog odgoja doprinose nastanku smetnji u ponašanju, koje po sadržaju odgovaraju simptomima anksioznosti.

Metodologija rada

PREDMET ISTRAŽIVANJA

Anksioznost kao psihološki konstrukt je vrlo složena pojava, obilježena brojnim faktorima. Utjecaj roditeljskog stila odgoja na razvoj simptoma anksioznosti u ranoj odrasloj dobi nalazi se u fokusu ovog istraživanja. Na koji način roditelji svojim postupcima utječu na nastanak i razvoj anksioznih simptoma, te njihovo održavanje? Koliki utjecaj imaju razvojna iskustva, a koliki svakodnevna komunikacija i obiteljska atmosfera? Koliku ulogu u nastanku simptoma ima okolinski utjecaj, a koliko struktura ličnosti mladog čovjeka, odn. anksioznost kao crta ličnosti?

CILJ ISTRAŽIVANJA

Istražiti da li i na koji način, neadekvatni stilovi roditeljskog odgoja doprinose nastanku smetnji u ponašanju, koje po sadržaju odgovaraju simptomima anksioznosti.

METODE ISTRAŽIVANJA

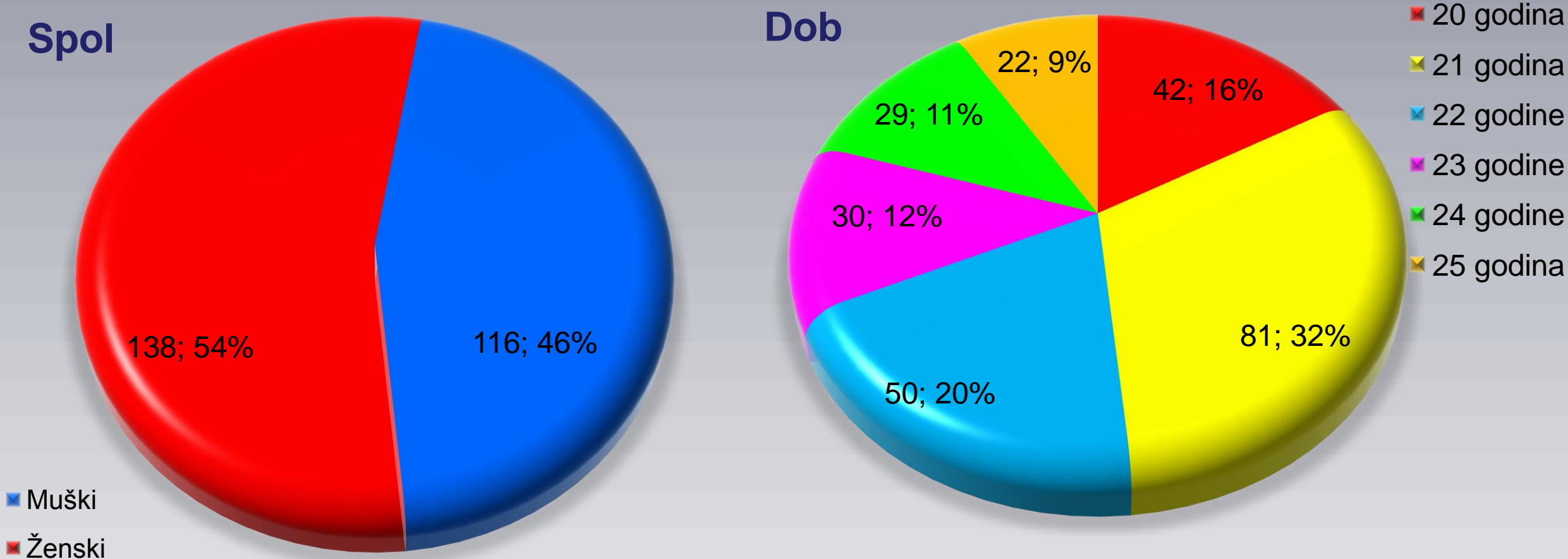
Metoda teorijske analize,
Survey metoda i
Empirijska neeksperimentalna metoda

MJERNI INSTRUMENTI

Upitnik percepcije prošlih odnosa sa majkom i ocem
Upitnik percepcije sadašnjih odnosa sa roditeljima
BFQ, BAI, Socio-demografski upitnik

UZORAK: Studenti Sveučilišta u BiH

Rezultati

Koeficijenti unutarnje pouzdanosti (Cronbach Alpha)

N=254	OTAC		MAJKA	
	Prošli odnosi	Sadašnji odnosi	Prošli odnosi	Sadašnji odnosi
Briga	0,97	0,98	0,94	0,97
Kontrola	0,85	0,90	0,80	0,90
Odbacivanje	0,84	0,95	0,80	0,95

Povezanost roditeljskih utjecaja i anksioznosti na upitniku BAI

N=81	χ^2	r	Razina značajnosti p
BAI - Sadašnjih odnosa sa OCEM - dimenzija ODBACIVANJA	7,766	0,258	0,021
BAI - Sadašnjih odnosa sa MAJKOM - dimenzija ODBACIVANJA	17,778	0,339	0,001
BAI - Sadašnjih odnosa sa MAJKOM - dimenzija KONTROLA	12,423	0,315	0,002
BAI - Prošliih odnosa sa OCEM - dimenzija PRIHVAĆANJA	7,551	-0,248	0,023

Vrijednosti r-korelacije za neke dimenzije i pod dimenzije upitnika BFQ

N=254	E	ES	Di	Do	Ek
STAI-S	-0,35	-0,36	-0,33	-0,35	-0,43
STAI-O	-0,38	-0,54	-0,34	-0,34	-0,56

Zaključak

- Percepciju veće kontrole od strane majke u djetinjstvu, percepciju smanjene brige od strane oca i u djetinjstvu i danas, te percepciju odbacivanja od strane majke u sadašnjim odnosima, imaju osobe kod kojih je anksioznost prisutna kao osobina ličnosti. Percepciju smanjene brige od strane oca u djetinjstvu i danas, pokazuju ispitanici kod kojih je anksioznost prisutna kao stanje.
- Spol i izloženost opasnosti su glavni predisponirajući čimbenici nastanka anksioznosti.
- Anksioznost izražena kao osobina, dovodi do postizanja nižih rezultata na svim ispitivanim dimenzijama ličnosti. Kad je u pitanju anksioznost kao stanje, osobine ličnosti Emocionalna stabilnost i Energičnost negativno su povezane sa anksioznošću u ovom obliku i nismo zabilježili statistički značajnu razliku obzirom na spol.